THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR
1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

ايران آئٽمي هٿيار حاصل ڪري ورتا ته نه آسرائيل ۽ نه وري وچ اوپر بچي سگهندو: صدر ٽرمپ

ايران آبنائ هُرمز ۾ واپاري جهازن تي حملا ڪيا ته سخت ٽينڊاسين (آمريڪا) ايجنسي ۾ نه ڪئي آهي: ايران

ايران کي ايٽمي هٿيار حاصل ڪرڻ جي اجازت نه ڏني ويندي، آسان ٻي: 2 ہفتن ۾ سمجهارن سان ايران جي ايٽمي صلاحيت کي تباهه ڪري ڇڏيو آهي، ايران جي ڏوهي صلاحيت ختم ٿي وئي آهي: آمريڪي صدر

آمريڪي ٻيڙا واري وزير پيٽ هيڪسيٿ آبنائ هرمز ۾ تجارتي جهازن تي حملن جي صورت ۾ ايران کي سخت نتيجن جي ڌمڪي ڏني ڇڏي، آبنائي هرمز ايران جي ڪنٽرول ۾ ناهي: آمريڪي وزير

آمريڪا ايران سان جنگ نٿو چاهي، نه ئي ايراني ڏهاڙين ۾ داخل ٽينڊاسين ۽ نه ئي ايراني بالٽي ۾ "آپريشن پروجيڪٽ فريڊم" رڳو آبنائ هرمز ڏانهن ٿيو آهي، جاپان ۽ ڏکڻ ڪوريا آسان جو ساٿ ڏين

آمريڪي فوج چاهي ٿي ته آبنائ هرمز تان ايران جو تيل ڪنٽينر فليٽ ختم ڪرائي، نه تجارتي جهازن کي روڪي سگهجي ٿو، ايران جي ڌمڪيون ڪنن ۾ ٻڌل ٻڌي آهن، آبنائ هرمز جي ڏهيڑاري سٽيالائي ٻوندي

آمريڪي فوج ايران خلاف وڏي ڪارواڻي ڪري سگهي ٿي، ايران جي ڪنٽينر فليٽ کي ڪيترن ڏينهن ۾ تباهه ڪري سگهجي ٿو، ايران جي ڌمڪيون کنن ۾ ٻڌل ٻڌي آهن

آمريڪا ۽ ايران جي اتحادين جي ٻيڙين جي ڪري، آبنائ هرمز ۾ ضرورتحال وڌيڪ ڳنڀير ٿي رهي آهي، ايراني هرمز ۾ خطي ۽ دنيا جي طاقت جو هڪ نئون توازن قائم ٿي رهيو آهي، ايراني پارليامينٽ جي اسپيڪر محمد باقر قاليباف

واشنگٽن (سائيبرنڊ ڊيسڪ) آمريڪي صدر ٽرمپ چيو آهي ته ايران جنگ بابت ڪيل ٻڌائيندي ته ايران جي ايٽمي صلاحيت ختم ٿي وئي آهي، آمريڪي صدر طور تي گالهايو ۽ اول آفيس ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته ايران جي ڏوهي صلاحيت ختم ٿي وئي آهي، آمريڪي صدر ٽرمپ جو ٽيئر ڪنٽرولي ٽيم ايران سان ٻارڙن جي ٻڌڻ ۽ ڳالهائڻ جي صلاحيت کي ختم ڪري ڇڏيو آهي، ايران جي ڏوهي صلاحيت ختم ٿي وئي آهي: آمريڪي صدر

آمريڪا ايران سان جنگ نٿو چاهي، نه ئي ايراني فضائين ۾ داخل ٽينڊاسين ۽ نه ئي ايراني بالٽي ۾ "آپريشن پروجيڪٽ فريڊم" رڳو آبنائ هرمز ۾ ڪم ڪري رهيا آهن، جاپان ۽ ڏکڻ ڪوريا آسان جو ساٿ ڏين

آمريڪي فوج ايران خلاف وڏي ڪارواڻي ڪري سگهي ٿي، ايران جي ڪنٽينر فليٽ کي ڪيترن ڏينهن ۾ تباهه ڪري سگهجي ٿو، ايران جي ڌمڪيون کنن ۾ ٻڌل ٻڌي آهن

سرحد مرکل نے ڈیوڈ کیمرون کو ہرا دیا

بقایا 1 | فیلڈ مارشل

مرحبہ، فورد ھیلیوسٹر فوڈ، قائون لاگو کنڈرڈ آذار و وطن حق دفاع و جائین ہو نارائو۔ ہمت ہارنا ہیچ کنڈرڈ ہیشہ ہیچ کنڈرڈ ہیشہ ہیچ کنڈرڈ آذار۔ ہیشہ پاکستان ہو نارائو۔ ہیشہ پاکستان ہو نارائو۔ ہیشہ پاکستان ہو نارائو

ايڈيٹوريل

روزاني خبرت

ايران ۔ امريڪا جنگ ۾ شدت جا امڪان!

صفحو 4

شاهد ڪاردار

مهانگائيءَ جو علاج صرف وياج جي شرح ناهي!

صفحو 4

ڪارونجهر کان اراولي تائين جبل ۽ پٿر!

صفحو 4

ميرِ اعظم علي ٽالپر

اتليءَ جي شهرن جو سفري داستان!

صفحو 4

عبدالله عثمان موراڻي

حضرت مخدوم سرور نوح رح جي سالياني عرس مبارڪ جي حوالي سان ڊي سي پارڪن اجلاس

زائرين کي هر ممڪن سهولت فراهم ڪرڻ ضلعي انتظاميه، جي اولين ڏمهواري آهي: محمد يوسف شيخ

پوليس عملدار سي سي ٽي وي ڪئمرائن کي اڪيچاڻ نعال ڪري ڪنهن به خرابي کي فوري طور درست ڪرڻ

ٽريفڪ جي رواني کي برقرار رکڻ لاءِ جامع انتظار ڪيا وين، جلوس ۾ آفيسر هلڻ لاءِ ٽوئر ڊيوٽس لڳايا ويون ۽ ميڊيڪولي کي سخت ڪيو ويڊي

متياري: ڊي سي محمد يوسف شيخ اجلاس جي صدارت ڪندي

متياري (ڊ ص) ڊهڻي ڪمشنر متياري محمد يوسف شيخ جيڪو اڄ ۾ حضرت مخدوم سرور نوح رحمت الله عليه جي سالياني عرس مبارڪ جي موقعي تي زائرين کي هر ممڪن سهولت فراهم ڪرڻ ۽ ڪنهن به قسم جي ناخوشگوار صورتحال کان بچڻ لاءِ ضلعي انتظاميه جي اولين ڏمهواري آهي، تنهن ڪري سڀني ڪمن ۾ مڪمل هم آهنگي ۽ تعاون کي يقيني بڻائڻ جي هدايت ڪئي. ڊهڻي ڪمشنر سنڌو ڏيئي ڪانفرنس هال ۾ ڊي سي ڪنول ڪمار ڪولهي، ايس ايس پي ٽنڊو الهيار ڊاڪٽر ڪاشف ڪلهوڙ، ايس ايس پي ميرپورخاص ڊاڪٽر فياض شاهين، ايس ايس پي سانگهڙ ڊاڪٽر عبدالحفيظ لغاري، ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر جنرل ڊاڪٽر ڪاشف ڪلهوڙ، ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ABC CERTIFIED
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار برقرار ناصر جمال سومرو پليئر پرنٽرز مل ڇوڪي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت پبلڪيشن گاهي خواجه ٽال ميرپور ماٿيلو ضلعي گهوٽڪي مان ڇپجي ۽ پڌرو ڪري ٿي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اربع 06 مئي 2026ع

ايران - امريڪا جنگ ۾ شدت جا امڪان!

وچ اوڀر جي ڀرسان بيهر عالمي تڪرار جو مرڪز بڻجي ويو آهي. جتي آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ وڌندڙ ڇڪتاڻ ۽ رڳو علاقائي پر سمجهي دنيا لاءِ ڳڻتيءَ جو سبب بڻجي رهي آهي. تازن واقعن ۽ ٻنهي ملڪن پاران هڪ ٻئي تي الزام لڳائڻ، فوجي ڪارروايون ۽ ڏمڪيون ان ڳالهه ڏانهن اشارو ڪن ٿيون ته صورتحال ڪنهن به وقت خطرناڪ موڙ اختيار ڪري سگهي ٿي. خاص طور تي آبناءِ هرمز جهڙي اهم سامونڊي گذرگاه تي ڇڪتاڻ عالمي معيشت لاءِ به وڏو خطرو بڻجي وئي آهي. آمريڪا طرفان صدر ونڊلر ٽرمپ جي حڪم تي ’پروجيڪٽ فريڈم‘ نالي آپريشن شروع ڪرڻ ۽ جنگي بحري جهازن کي هرمز ڌاڻهن روانو ڪرڻ ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته واشنگٽن پنهنجي معاشي ۽ فوجي مفادن جي تحفظ لاءِ اڪيچائي چاهي ٿو. آمريڪي موقف آهي ته هرمز جهڙي اهم واپاري رستي کي ڪنهڙي رڪاوٽ عالمي واپار لاءِ ضروري آهي. جڏهن ته ايران ان کي پنهنجي خودمختياريءَ خلاف قدم قرار ڏئي رهيو آهي. ايران طرفان ڪروز ميزائل، راڪيٽ ۽ ڊرونز جو استعمال واضح ڪري ٿو ته تهران ڪنهن به ممڪن اڪراڻيءَ جو جواب ڏيڻ لاءِ تيار آهي.

حقيقت اها آهي ته هيءَ تڪرار صرف بن ملڪن تائين محدود ناهي رهيو پر ان جا اثر سڄي نار جي خطي تي ظاهر ٿي رهيا آهن. گذيل عرب اميرات ۽ فوجي حملا ڪجهه ناردگاهه تي ليڪڏندڙ باهم ٿيا. جي جاين کي نقصان پهچڻ ان ڳالهه جي نشاندهي ڪري ٿو ته صورتحال ڪنٽرول کان باهر ٿي سگهي ٿي. ساڳئي وقت عمان ۽ ٻين علاقن ۾ به سيڪيورٽي خطرا وڌي ويا آهن. جنهن سبب تعليمي اداريا بند ڪرڻ ۽ پروازن جو رخ تبديل ڪرڻ جهڙا قدم ڪنيا ويا آهن. هن تڪرار جو سڀ کان وڏو اثر عالمي معيشت تي پئجي رهيو آهي. تيل جي قيمتن ۾ تيزيءَ سان اضافو ٿيندي 115 ڊالر في بيرل تائين پهچڻ دنيا جي معيشت لاءِ خطري جي گهنٽي آهي. جيڪڏهن آبناءِ هرمز مڪمل طور بند رهي ٿو ته دنيا جي وڏي حصي کي تيل جي فراهمي متاثر رهندي، جنهن سان ن رڳو ٽرانسپورٽ جو بحران پيدا ٿيندو پر ڪيترائي ملڪ ۽ ڌنڌا به خطرناڪ واڌ ٻڌيندي. خاص طور تي ترقي پذير ملڪن لاءِ اها صورتحال وڌيڪ تڪصانڪار ثابت ٿي سگهي ٿي، جتي اڳ ئي مهانگائي، بيروزگاري ۽ معاشي عدم استحڪام جو شڪار آهن. ان کان علاوه، ايٽمي تنصيبن جي حفاظت به هڪ وڏو مسئلو بڻجي سگهي ٿي. ايران جي ايٽمي تنصيبن تي ڪنهن به قسم جي حملي جي صورت ۾ وڏي تابڪاري آلودگي جو خطرو پيدا ٿي سگهي ٿو، جيڪو نه رڳو علائقي پر سڄي دنيا لاءِ سنگين خطرو پيدا ڪري سگهي ٿو.

حقيقت ۾ ڏسڻ ۾ اچي ٿو ته هن تڪرار جو بنيادي جڙون رڳو سياسي، معاشي ۽ نظرياتي اختلافن ۾ آهن. ايران پاڻ کي علاقائي ۽ هڪ خودمختيار طاقت طور ڏسي ٿو جڏهن ته آمريڪا پنهنجي عالمي بالادستيءَ کي قائم رکڻ چاهي ٿو. ٻنهي ڌرين جي هن مقابلي جو نتيجو اڪثر ڪنن ملڪن ۽ عام ماڻهن کي پوڳهه پوي ٿو. تنهنڪري ضرورت آهي ته گڏيل عالمي برادري سنجيدگيءَ سان مداخلت ڪري ۽ ٻنهي ڌرين کي ڏوري ڳالهين جي ميز تي آڻڻ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪري. جنگ ڪنهن به مسئلي جو حل ناهي. بلڪ هڪ ايترا وڏو تباهي ۽ عدم استحڪام جو سبب بڻجي ٿي. خاص طور تي اهڙي حساس علاقائي ۾، جتي نندي غلطي به وڏي جنگ جو سبب بڻجي سگهي ٿي. احتياط ۽ سنارتڪاري انتهائي اهم آهن. مطلب ته اهو جتي سڪهجي ٿو ته نار جي ملڪن ۽ وڏندڙ ڇڪتاڻ عالمي امن لاءِ هڪ وڏو امتحان آهي. جيڪڏهن هن تڪرار کي فوري طور تي ڪنٽرول نه ڪيو ويو ته اهو سڄي دنيا کي پنهنجي ليپٽ ۾ آڻڻ سگهي ٿو. عالمي آڳواڻن کي گهرجي ته هو جذباتي بيانن بدران سنجيده ۽ ڊمپلوماڪ قدم کڻن ته جيئن ڌرتيءَ کي هڪ وڏي تباهيءَ کان بچائي سگهجي.

اٽليءَ جي شهرن جو سفري داستان!

(حصو اڻون ۽ آخري)

’سان جيوانيءَ‘ ۽ ان جي ماڻهو ۽ دوستي ڏني، جنهن هن سفر ۾ رونڊو ٿيڻ ۾ مدد ڪئي ۽ ڪيترن ئي ٻين ڪمن ۾ به ڪڏهن به ڪا ڪمي نه ڇڏي، تنهن جو ذڪر ڪرڻ کان سواءِ منهنجو سفر نامو اڌورو رهي ٿو. ان جو نالو آهي ’عبدالله عثمان مورائي‘ (MODEL) جو نالو ڏينڊس هتي سنڌي ڳالهائيندڙ سنڌي ۽ اردو ڳالهائيندڙ سنڌي ڪٽ ٻيڙيءَ هئا. هي پوليو، پسنسٽر يا معمولي فرقن جي بنياد تي وهايل نه هئا ۽ هڪ ڪڙيل سڃاڻپ، ڪڙيل احترام ۽ اجتماعي بقا جي جذبي سان متحد هئا. هڪ پراڻي ماڻهو ۽ هڪ ڪهڙي جي حفاظت ڪن ٿا. ڪڙيءَ هلن ٿا ۽ ڇڪتاڻين جي خلاف هڪ ڍال بڻجي ٻيهڻ ٿا. پاڻ جاهي ڇڏي ڇڪتاڻين سماجي هجن. ثقافتي هجن يا جسماني هجن سڀ کان وڏا قدرتي طور تي پيدا ٿئي ٿو ته اها پڙڏيءَ ۾ نه سولي آهي پر پاڪستان خاص ڪري سنڌ ۽ ايتري ڏکي ڇو آهي؟

شايد گهر کان دوري سڃاڻپ کي وڌيڪ ساڏو بڻائي ڇڏي ٿي. شايد ڳڙيل جدوجهد، رشتن کي وڌيڪ مضبوط بڻائي ٿي، يا شايد، پراڻي ملڪ ۾ ماڻهن کي اهم احساس ٿئي ٿو ته جيڪا شيءَ کين متحد ڪري ٿي، اها ان کان ڪافي ويڪي آهي، جيڪا کين روهڙائي ٿي. جيڪڏهن هيءَ مادل نيپلز ۾ موجود ٿي سگهي ٿو ته پوءِ ڪٿي نه موجود ٿي سگهي ٿو!

پنهنجاپڻ جي هڪ شام، ڪاڏو ڪهاڻيون ۽ ڳڙيل زندگيون

سنڊن گهر ٿي آسان جو آڏوڪو صفائي پکهيو دادو جعفر عبدالقيوم جمالي ۽ موري جي سلمان خيب ڪرائي ڪيو. اوچتو ئي اوچتو سان جيواني سنڊ جي ڪنهن ڪنڊ ۾ آوٽاڻ ۽ تبديل ٿي ويو. جيڪو ڏيهه ٽهڪن، واڌڪار لهجن ۽ دل جي ڳالهين سان پوريءَ وانءَ تروٽ جاڻ، ڏيسي ڪاڏي، پنهنجي تعليم، اراسمس (Erasmus) جي سفر، جدوجهد، خوابن جون ڳالهيون، زندگيءَ جي تجربن بابت قصا هڪ ٻئي سان ونڊيا. هڪ ڳالهيون ٻڌلڪل سچيون هيون، جن ۾ ڪابه بناوٽ نه هئي، رڳو زندگيءَ جا حقيقي تجربا هئا. ڏوسنن پاران تيار ڪيل رات جي ماني بي مثال هئي، اسان کي احساس ٿيو ته پڙڏيءَ ۾ ڪاڏو پڇاڻ رڳو هڪ مهارت نه پر بڻا ۽ هڪ ذريعو آهي ظاهر آهي ته سنڊين جي ڪابه ڪهڙي جاڳهه ڪان سواءِ مڪمل ناهي هوندي. سو جاڳه ڪان انڪار ناهي ڪيو.

حمزه آرائين سان جاڳهه جي ڪوپ ۾ ملاقات

ان ڏينهن جو اڃا هڪ آخري باب باقي هو اسان حمزه آرائين سان ملڻ لاءِ واپس نيپلز ٽائين روانا ٿياسين ڪيڏو مهرباڻ ۽ پنهنجاپڻ شخصيت. حمزه، جنهن جو تعلق اصل ۾ سنڊ جي ڪنري شهر سان آهي، اسان سان پنهنجي سفر ۾ تجربن جون ڳالهيون ونڊيون. اڃا جاڻ ۽ حمزه سنڊن علاقائي، يعني عمرڪوٽ واري پاسي جون ڳالهيون به ڪنڊا رهيا. هڪ نئڙوڙي ڪيفي ۽ ويڙهه، جانهه جا ڏڪ پريندي، ٽئين محسوس ٿيو، جڏهن اسان واپس سنڊ ۽ هجون ڏينهن جي رفتار هڪ مست ٽئي وڃي، ڳالهه ٻولهه ۽ ڪهراڻي اچي وڃي ۽ تعلقات اڃا به وڌيڪ مضبوط ٿي ويا.

آخري سفر يعني ميلي جي موت

ڪافي ديز ٿي چڪي هئي ۽ رات ڏيڻ ٽپڻ جي ڪري اسان کي معلوم ٿيڻ ته ميٽرو به بند ڪر ٿي چڪي آهي. هڪ ڪهڙي لاءِ ٻي ٽيڪسيءَ واري صورتحال پيدا ٿيڻ ٿي، ماڻهو بس ۽ ريل ۾ وڃي پاڻ سگهيو يا اسان کي پنڌ ڪ ڏڪل هن ٻئي وڏي شهر جي مهنجي واڌر بلڪل ايئن وقت تي هيءَ تراس ڇڏي وئي، جنهن ۾ اسان ڏڪڙ ۽ سوار ٿيندي برهان، وقار ۽ حمزه کي الوداع چيو ۽ واپس روانا ٿياسين تراس لڳ ڀڳ خالي هئي، جيڪا ڪيترئي مصروف ڏينهن جي مقابلي ۾ هڪ پرسڪون ڪيفيت ڏيکاري پنهنجي راهگيرن، گوڙ ۽ سڪون، جدوجهد ۽ ڪاميابيءَ کان واقف ڪيو.

نيپلز جي سفر مان ڇا پريساسيون

نيپلز رڳو هڪ منزل نه هئي، الهه مختلف تجربن سان پويل هڪ سفر هو جنهن اسان کي سيکاريو ته خوبصورتي بي ترتيب ۽ بي ڪنهه ٿي نيپلز اسان کي ڏيکاريو ته تاريخ ڏني ۽ ياد ڏياريو ته زندگي ڪيترئي ڀيرا ٽي ڪيڏانهن وڃي ٿي، يعني ڪنهن به وقت ڪجهه به ٿي سگهي ٿي. نيپلز اسان کي سيکاريو ته صبر جو ڦل مٺو هوندو آهي. امالفي ۽ قدرت جي ڪاريگريءَ ۽ سونهن ملي، ڪيپري ۽ جنهن جي سادگيءَ ۾ موجود امن کي ڏاهر ڪيو ۽ ان ڪيفيت ۽ انسانيت نظر آئي. سان جيواني پڏي ۽ اتحاد جي طاقت ڏيکاري. هن اسان کي خطن ۽ مهرباڻين، گوڙ ۽ سڪون، جدوجهد ۽ ڪاميابيءَ کان واقف ڪيو.

پر سڀ کان وڌيڪ ته هن اسان کي اهي ماڻهو ۽ دوستي ڏني، جنهن هن سفر ۾ رونڊو ٿيڻ ۾ مدد ڪئي ۽ ڪيترن ئي ٻين ڪمن ۾ به ڪڏهن به ڪا ڪمي نه ڇڏي، تنهن جو ذڪر ڪرڻ کان سواءِ منهنجو سفر نامو اڌورو رهي ٿو. ان جو نالو آهي ’عبدالله عثمان مورائي‘ (MODEL) جو نالو ڏينڊس هتي سنڌي ڳالهائيندڙ سنڌي ۽ اردو ڳالهائيندڙ سنڌي ڪٽ ٻيڙيءَ هئا. هي پوليو، پسنسٽر يا معمولي فرقن جي بنياد تي وهايل نه هئا ۽ هڪ ڪڙيل سڃاڻپ، ڪڙيل احترام ۽ اجتماعي بقا جي جذبي سان متحد هئا. هڪ پراڻي ماڻهو ۽ هڪ ڪهڙي جي حفاظت ڪن ٿا. ڪڙيءَ هلن ٿا ۽ ڇڪتاڻين جي خلاف هڪ ڍال بڻجي ٻيهڻ ٿا. پاڻ جاهي ڇڏي ڇڪتاڻين سماجي هجن. ثقافتي هجن يا جسماني هجن سڀ کان وڏا قدرتي طور تي پيدا ٿئي ٿو ته اها پڙڏيءَ ۾ نه سولي آهي پر پاڪستان خاص ڪري سنڊ ۽ ايتري ڏکي ڇو آهي؟

شايد گهر کان دوري سڃاڻپ کي وڌيڪ ساڏو بڻائي ڇڏي ٿي. شايد ڳڙيل جدوجهد، رشتن کي وڌيڪ مضبوط بڻائي ٿي، يا شايد، پراڻي ملڪ ۾ ماڻهن کي اهم احساس ٿئي ٿو ته جيڪا شيءَ کين متحد ڪري ٿي، اها ان کان ڪافي ويڪي آهي، جيڪا کين روهڙائي ٿي. جيڪڏهن هيءَ مادل نيپلز ۾ موجود ٿي سگهي ٿو ته پوءِ ڪٿي نه موجود ٿي سگهي ٿو!

پنهنجاپڻ جي هڪ شام، ڪاڏو ڪهاڻيون ۽ ڳڙيل زندگيون

سنڊن گهر ٿي آسان جو آڏوڪو صفائي پکهيو دادو جعفر عبدالقيوم جمالي ۽ موري جي سلمان خيب ڪرائي ڪيو. اوچتو ئي اوچتو سان جيواني سنڊ جي ڪنهن ڪنڊ ۾ آوٽاڻ ۽ تبديل ٿي ويو. جيڪو ڏيهه ٽهڪن، واڌڪار لهجن ۽ دل جي ڳالهين سان پوريءَ وانءَ تروٽ جاڻ، ڏيسي ڪاڏي، پنهنجي تعليم، اراسمس (Erasmus) جي سفر، جدوجهد، خوابن جون ڳالهيون، زندگيءَ جي تجربن بابت قصا هڪ ٻئي سان ونڊيا. هڪ ڳالهيون ٻڌلڪل سچيون هيون، جن ۾ ڪابه بناوٽ نه هئي، رڳو زندگيءَ جا حقيقي تجربا هئا. ڏوسنن پاران تيار ڪيل رات جي ماني بي مثال هئي، اسان کي احساس ٿيو ته پڙڏيءَ ۾ ڪاڏو پڇاڻ رڳو هڪ مهارت نه پر بڻا ۽ هڪ ذريعو آهي ظاهر آهي ته سنڊين جي ڪابه ڪهڙي جاڳهه ڪان سواءِ مڪمل ناهي هوندي. سو جاڳه ڪان انڪار ناهي ڪيو.

حمزه آرائين سان جاڳهه جي ڪوپ ۾ ملاقات

ان ڏينهن جو اڃا هڪ آخري باب باقي هو اسان حمزه آرائين سان ملڻ لاءِ واپس نيپلز ٽائين روانا ٿياسين ڪيڏو مهرباڻ ۽ پنهنجاپڻ شخصيت. حمزه، جنهن جو تعلق اصل ۾ سنڊ جي ڪنري شهر سان آهي، اسان سان پنهنجي سفر ۾ تجربن جون ڳالهيون ونڊيون. اڃا جاڻ ۽ حمزه سنڊن علاقائي، يعني عمرڪوٽ واري پاسي جون ڳالهيون به ڪنڊا رهيا. هڪ نئڙوڙي ڪيفي ۽ ويڙهه، جانهه جا ڏڪ پريندي، ٽئين محسوس ٿيو، جڏهن اسان واپس سنڊ ۽ هجون ڏينهن جي رفتار هڪ مست ٽئي وڃي، ڳالهه ٻولهه ۽ ڪهراڻي اچي وڃي ۽ تعلقات اڃا به وڌيڪ مضبوط ٿي ويا.

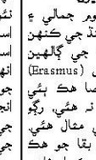
آخري سفر يعني ميلي جي موت

ڪافي ديز ٿي چڪي هئي ۽ رات ڏيڻ ٽپڻ جي ڪري اسان کي معلوم ٿيڻ ته ميٽرو به بند ڪر ٿي چڪي آهي. هڪ ڪهڙي لاءِ ٻي ٽيڪسيءَ واري صورتحال پيدا ٿيڻ ٿي، ماڻهو بس ۽ ريل ۾ وڃي پاڻ سگهيو يا اسان کي پنڌ ڪ ڏڪل هن ٻئي وڏي شهر جي مهنجي واڌر بلڪل ايئن وقت تي هيءَ تراس ڇڏي وئي، جنهن ۾ اسان ڏڪڙ ۽ سوار ٿيندي برهان، وقار ۽ حمزه کي الوداع چيو ۽ واپس روانا ٿياسين تراس لڳ ڀڳ خالي هئي، جيڪا ڪيترئي مصروف ڏينهن جي مقابلي ۾ هڪ پرسڪون ڪيفيت ڏيکاري پنهنجي راهگيرن، گوڙ ۽ سڪون، جدوجهد ۽ ڪاميابيءَ کان واقف ڪيو.

نيپلز جي سفر مان ڇا پريساسيون

نيپلز رڳو هڪ منزل نه هئي، الهه مختلف تجربن سان پويل هڪ سفر هو جنهن اسان کي سيکاريو ته خوبصورتي بي ترتيب ۽ بي ڪنهه ٿي نيپلز اسان کي ڏيکاريو ته تاريخ ڏني ۽ ياد ڏياريو ته زندگي ڪيترئي ڀيرا ٽي ڪيڏانهن وڃي ٿي، يعني ڪنهن به وقت ڪجهه به ٿي سگهي ٿي. نيپلز اسان کي سيکاريو ته صبر جو ڦل مٺو هوندو آهي. امالفي ۽ قدرت جي ڪاريگريءَ ۽ سونهن ملي، ڪيپري ۽ جنهن جي سادگيءَ ۾ موجود امن کي ڏاهر ڪيو ۽ ان ڪيفيت ۽ انسانيت نظر آئي. سان جيواني پڏي ۽ اتحاد جي طاقت ڏيکاري. هن اسان کي خطن ۽ مهرباڻين، گوڙ ۽ سڪون، جدوجهد ۽ ڪاميابيءَ کان واقف ڪيو.

پر سڀ کان وڌيڪ ته هن اسان کي اهي ماڻهو ۽ دوستي ڏني، جنهن هن سفر ۾ رونڊو ٿيڻ ۾ مدد ڪئي ۽ ڪيترن ئي ٻين ڪمن ۾ به ڪڏهن به ڪا ڪمي نه ڇڏي، تنهن جو ذڪر ڪرڻ کان سواءِ منهنجو سفر نامو اڌورو رهي ٿو. ان جو نالو آهي ’عبدالله عثمان مورائي‘ (MODEL) جو نالو ڏينڊس هتي سنڊي ڳالهائيندڙ سنڊي ۽ اردو ڳالهائيندڙ سنڊي ڪٽ ٻيڙيءَ هئا. هي پوليو، پسنسٽر يا معمولي فرقن جي بنياد تي وهايل نه هئا ۽ هڪ ڪڙيل سڃاڻپ، ڪڙيل احترام ۽ اجتماعي بقا جي جذبي سان متحد هئا. هڪ پراڻي ماڻهو ۽ هڪ ڪهڙي جي حفاظت ڪن ٿا. ڪڙيءَ هلن ٿا ۽ ڇڪتاڻين جي خلاف هڪ ڍال بڻجي ٻيهڻ ٿا. پاڻ جاهي ڇڏي ڇڪتاڻين سماجي هجن. ثقافتي هجن يا جسماني هجن سڀ کان وڏا قدرتي طور تي پيدا ٿئي ٿو ته اها پڙڏيءَ ۾ نه سولي آهي پر پاڪستان خاص ڪري سنڊ ۽ ايتري ڏکي ڇو آهي؟

عبدالله عثمان مورائي

مهانگائيءَ جو علاج صرف وياج جي شرح ناهي!

شاهد کاردار

اسٽيٽ بينڪ آف پاڪستان سود جي شرح ۾ هڪ سيڪڙو اضافو ڪيو آهي، جنهن کان پوءِ اها 11.5 سيڪڙو تي ٽڪي آهي مرڪزي بينڪ مهانگائيءَ کي منهن ڏيڻ لاءِ هميشه هڪ طريقو استعمال ڪري رهيو آهي ۽ اهو طريقو آهي سود جي شرح وڌائڻ بينڪ جو خيال آهي ته مهانگائيءَ گهٽائي طلب (Demand) جي ڪري پيدا ٿي رهي آهي، يعني وڌيڪ شين خريد ڪرڻ سبب قيمتون وڌي رهيون آهن ۽ ڪنهڙيءَ ايتري سادي تمام قيمتن ۾ واڌ جا ٻه وڏا سبب آهن (1) طلب ۽ واڌ، جيڪي ماڻهن جي خريداريءَ وڌي وڃي (2) لاڳت ۽ واڌ، پيداوار ۽ سامان جي قيمت وڌڻ سبب مثال طور پٽرولير جن شين مهانگيون ٽيڪ ۽ ايران ۽ جنگ سبب سامان جي ترسيل ۽ پرياوت پيدا ٿيڻ، جو خرچ وڌڻ ۽ سڀ سبب آهن يعني مهانگائيءَ صرف ماڻهن جي خريداريءَ وڌڻ سبب ناهي ٿي. پر شين ڏاهڻ ۽ پهچائڻ جي خرچ ۽ واڌ جي ڪري به ٿي رهي آهي. ڪنهن شين جي معيشت جا به مختلف مسئلا هجڻ ته طلب وڌڻ ۽ ٻيو ته لاڳت وڌڻ هڪ ٽئي طريقو استعمال ڪري ٿي ٿا ٿي سگهن ساڳئي خطي ۽ پارت ۽ سري لنڪا ڪي به پٽروليم جن شين مهانگيون ٽيڪ ۽ ايران جنگ کا اثر ڏسڻا پيا آهن. پر انهن ملڪن سود جي شرح ۾ اضافو ناهي ڪيو.

مهانگائيءَ ۽ طلب جو مسئلو ڪجهه پيچيدا آهي عام طور تي طلب پيدا ڪندڙ تي ٻڌل آهن ڪهڙيلو ڪاروباري ادارا ۽ حڪومت. انهن تنهي جي طلب لاءِ مالي وسيلن جا ذريعا مختلف طريقن سان ملهايا ويندا آهن ۽ انهن جا اثر به مختلف آهن. ڪنهڙيءَ ڪاروباري ادارو جڏهن ڪو وڏو ڪم ڪرڻ ٿو چاهي ته ان کي ڪافي ڪجهه ڪرڻو پوي ٿو. ڪنهڙيءَ ڪاروباري ادارو جڏهن ڪو وڏو ڪم ڪرڻ ٿو چاهي ته ان کي ڪافي ڪجهه ڪرڻو پوي ٿو. جيئن ڪنهڙيءَ ڪنٽرول ٿئي ٿو سگهي. پر ڪيترن ڪيسن ۾

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

کورٹ نوٹیس

سول/ فیملی جج V کنڈو محمد خان
فیملی سوٹ نمبر 443 of 2026
شہریتی رویزہ ٹیرہ Sindhi محمد بلاغ بلوچ، رہائشی محلہ جمعہ خیر محمد شاہ ٹاؤن، تحصیل و ضلع خیرپور، والد کا نام محمد خان ..... پٹیشنر۔ بخلاف۔ راشن پاس نمبر ۔۔۔۔۔ بابت ماہ جنوری، وغیرہ کرت جدید حاصل کرنے کا استدعا ہے، لہٰذا حکم ہوا کہ مدعا علیہ مسمی ..... مسمی ..... کے خلاف یک طرفہ کارروائی عمل میں لائی جائے گی۔ دستخط جج۔ مہر عدالت۔ حکم ہوا کہ مدعا علیہ مسمی ..... مسمی ..... کے خلاف یک طرفہ کارروائی عمل میں لائی جائے گی۔ دستخط جج۔ مہر عدالت۔

نالی مقتن پلینتلف ڈاھن:
جیش د مقتین پلینتلف ٹوہان ہی خالہ حیرتیتل ٹوہان کہ درخواست داخل کھتی آہی سپہریتیتل کہ درخواست داخل کھتی آہی جیش د مقتین پلینتلف ٹوہان کہ خالہ حیرتیتل ٹوہان کہ فیملی جج خیرپور کہ ہتھ ہیٹھ ہیٹھ ہیٹ

ڪنڊڪوٽ پوليس جو مبينا مقابلو هڪ ڏوهاري مارڻ جي دعويٰ

محمدائي پڪٽ لڳ 15 مددگار پوليس انڪرائٽ خليل لغاري جي ٽيم جو ڏوهارين سان مقابلو ٿيو

فائرنگ ڇڏي وڻ ۾ هڪ ڏوهاري غالب ڪوسو عرف طالب ڪوسو مارجي ويو

مارجي ويل ڏوهاري ت مختلف ڏاڻن تي 11 ڪان وڌيڪ ڪيس داخل ٿيل آهن: پوليس

ڪنڊڪوٽ (ڊ ر) ڪنڊڪوٽ پوليس ۽ ڏوهارين جي وچ ۾ مقابلو هڪ ڏوهاري

ڪنڊڪوٽ: پوليس ڪارروائي ۾ مارجي ويل ٻڌايا ٿو لاش ٻيل آهي

ٽنڊوجام ريجهو ڀوڳاڻن جو مبينا ٻاڦر جي زيادتين خلاف احتجاج

ٻاڦر زميندار نادر آرائين ۽ سندس پٽن تي قبضو ڪيو آهي،مظاهرين

ڪوٽ علي رضائي ۽ فيڊاريٽڊ پيپلز پارٽي جا رهنما بند ڪري ڇڏيا آهن، ٽنڊيجي روڊ ريجي

ڪنڊڪوٽ: پوليس ڪارروائي ۾ مارجي ويل ٻڌايا ٿو لاش ٻيل آهي

ٽنڊوجام(ڊ ر) ٽنڊوجام ريجهو ڪوٽ فقير محمد عباسي جي رهواسين سميت ۽ مبينا ٻاڦ جي زيادتين خلاف مصطور بارن ۽ عورتن سان گڏ احتجاج خير سوجب ٽنڊوجام لڳ ڪوٽ فقير محمد عباسي جي رهواسين مبينا ٻاڦ جي زيادتين خلاف ديرا خان جاڻي ۽ سمسات ميراڻي غلام حيدر عباسي جي آڳواڻي ۾ مصطور بارن ۽ عورتن سميت ٽنڊوجام پريس ڪلب آڏو احتجاجي سيڪٽ ٽنڊوجام پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ انهي موقعي تي احتجاج

حيدرآباد: لطيف آباد 11 ۾ ايل پي جي ڪنس سلينڈ ڦاٽڻ سبب زخمي ٿيل اسپتال ۾ داخل آهن

دادو ۾ جوهي واسي معذور جو پيرسن امرڻ سان گڏ احتجاج

سڀرڻ اسلم جمالي ۽ پين مقامڪي ڳهر ڪي باهه ڏئي سائيڪل ۽ پين سامان ساڙي راک ڪري ڇڏيا

دادو(ڊ ر) جوهي جي ڪوٽ پاڻو خان جي رهواسين سڀرڻ آهن جن جي 14سالا نياڻي پيرسن امرڻ ساڙي جمالي پاڻ ڪتاب ڪلي دادو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ پريس ڪانفرنس ڪندي ٻڌايو ته سڀرڻ اسلم جمالي، راڻت جمالي، سمتال ليانت، اصغر عمر جمالي، مختيار ۽ ابراهيم جمالي سميت ڪجهه ڳهر ڪي باهه ڏئي سائي راک ڪري ڇڏيو ڳهر ۾ پيل الهه ذهلم

ڪنڊڪوٽ ۾ ٻنڌڙ برادري جو پوليس اهلڪار خلاف احتجاجي مظاهرو

ڏهڻ وٺڻ آءِ ٻڌايو ته اهلڪار ليانت حسين مزاري کي ڏني ڌمڪي،مظاهرين پنج مهينن کان اسان کي ڏڪيندين ڏني ۽ خالي ڪري ڪٽ جواب ڏني ريجي آهي انصاف ڏيو

ڪنڊڪوٽ (ڊ ر) ڪنڊ ڪوٽ جي آڙيل مرڙا برادري جو پوليس اهلڪار ليانت حسين مزاري خلاف احتجاج ڪندڙن ٽنبر محمد ٻنڌڙ عبدالحڪيم ٻنڌڪار ۽ پين سڀڪنهن ڪاڻاهيندي ڇيڙ ڏ ڪجهه وقت 105 تاريخ 21/4/2026 کيس درج ڪرايو آهي جو ڇيڙ ڏ هن سهل ڪاڻين پوليس اهلڪار ليانت حسين مزاري کي ڪٿي هٿي ڇڏي ڏني آهي جو سلسلا پنج مهينن کان اسان کي هالا:

پٽ شاهه: پرائمري اسڪول جي پٽ سان ڇاپڙ ڪريل نظر آيندي، ٻڌي ظرف شاگرد معجزالي طور محفوظ آهن

ٽنڊوالهيار پوليس تي حملي جو ڪرنسار سميت 17 ڇڻن تي ڪيس داخل

ڪارواڻي دوران پوليس تي ڪاهڻ ۽ لڊين مان حملي ۾ ايس ايڇ او زخمي ٿيو هو

ڪيس ۾ ڪرنسار مظهر لغاري حضور بخش ٽوڙيو، ڪامران عبدالڪريم ۽ پين ڇ ڇڻن شامل

ٽنڊوالهيار(ڊ ر) ٽنڊوالهيار ريجهو ڪوٽ شاه پوليس ٿاڻي ۾ داخل ڪيل ڪيس ۾ ڪرنسار مظهر لغاري حضور بخش ٽوڙيو، ڪامران عبدالڪريم ۽ پين ڇ ڇڻن شامل آهن. ڪيس مطابق 25/30 نامعلوم ماڻهن تي ڪنڊيڪي ليڪٽ جيپ رانديڻ، ڪار ۽ 450 ڪلاشنڪوف جي ڪمي ۾ ڏاڻي ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو آهي. ڪوٽ شاه بيڪ ٿاڻي جي ايس ايڇ او